

กระทู้ถามที่ ๑๘๐ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอฟ่อนผันมติคณะรัฐมนตรีเข้าดำเนินการแก้ไขปัญหาในการจัดทำโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต การให้บริการสาธารณะขั้นพื้นฐานในเขตป่าขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดแม่ฮ่องสอน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาพนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

ด้วยจังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าตามกฎหมายประมาณร้อยละ ๙๘ ของพื้นที่จังหวัด ซึ่งที่ตั้งชุมชนและพื้นที่สาธารณะและพื้นที่สำหรับจัดทำโครงสร้างพื้นฐานส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่า ตามกฎหมาย ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีทั้งหมด ๕๐ แห่ง และหน่วยงานที่มีหน้าที่ จัดทำบริการสาธารณะอื่นไม่สามารถจัดทำโครงการพัฒนาสิ่งสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานหรือซ่อมแซม ส่วนที่ชำรุดเสียหายสำหรับบริการประชาชนในท้องถิ่นได้ แม้ว่าจะได้รับอนุมัติงบประมาณจากสภาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วก็ตาม ทั้งนี้ เนื่องจากต้องห้ามตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับมีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ และวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ กำหนดแนวทางปฏิบัติให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่จะดำเนินการใดในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) จะต้องได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ป่าไม้ก่อน จึงจะเข้าดำเนินการได้ หากไม่ได้รับอนุญาตก่อนให้กรมป่าไม้พิจารณาดำเนินการตามกฎหมายโดยเคร่งครัด และมีให้ส่วนราชการทุกหน่วยงานจัดสรรงบประมาณให้แก่โครงการที่ดำเนินการในพื้นที่ป่าไม้ที่ยังไม่ได้ รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ป่าไม้ สำหรับจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความกดดันเป็นอย่างมาก ทำให้ประชาชน ในท้องถิ่นใช้ชีวิตด้วยความยากลำบาก ยังมีหมู่บ้านอีกจำนวนมากที่ไม่มีถนนคอนกรีตหรือถนนลาดยาง ถึงหมู่บ้าน ทำให้การเดินทางจากหมู่บ้านไปในเมืองมีความลำบากมาก และไม่มีไฟฟ้า น้ำประปา และ พื้นที่ทำกิน ที่อยู่อาศัยซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นอย่างมาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ไม่มีอำนาจเข้าไปดำเนินการได้ จะต้องขออนุญาตจากกรมป่าไม้ กรมอุทยานฯ และเขตรักษาพันธุ์ฯ เท่านั้น

นอกจากนี้ การกำหนดห้ามตามบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ และไม่ดำเนินการอนุญาต ให้จัดทำโครงการสร้างสิ่งสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่จำเป็นดังกล่าวข้างต้นนี้ ยังขัดกับหลักสิทธิและ เสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของท้องถิ่น

ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ มาตรา ๕๖ ที่บัญญัติว่า “รัฐต้องจัดหรือดำเนินการให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึงตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน” ประกอบกับการที่กฎหมายกำหนดให้อธิบดีกรมป่าไม้หรือกรมอุทยานฯ เป็นผู้ที่มีอำนาจอนุมัติอนุญาตแต่เพียงผู้เดียว โดยในทางปฏิบัติมีการออกระเบียบที่จะต้องผ่านกระบวนการให้ความเห็นชอบของคณะกรรมการระดับต่าง ๆ ทำให้โครงการทุกขนาดทั่วประเทศ แม้จะเป็นโครงการขนาดเล็กของท้องถิ่นก็ต้องส่งไปขออนุญาตที่ส่วนกลางทั้งหมดทำให้การอนุญาตให้ใช้พื้นที่ดำเนินการจึงเป็นไปอย่างล่าช้า โดยในส่วนของกรมป่าไม้ นั้นในแต่ละปีอธิบดีกรมป่าไม้สามารถพิจารณาและอนุมัติได้ไม่เกิน ๕๐๐ โครงการ ในขณะที่มีโครงการที่ส่งไปขออนุญาตและค้างอยู่มากกว่า ๖๐,๐๐๐ โครงการ แสดงให้เห็นว่าแนวทางและวิธีการแบบเดิมใช้ไม่ได้ และตัวระเบียบขั้นตอนการขออนุญาตกลายเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน รวมทั้งความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในเขตรับผิดชอบได้ ไม่ว่าจะเป็นโครงการในแผนข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือโครงการที่ได้รับการอุดหนุนเฉพาะกิจและตามภารกิจทั่วไป เพื่อตอบสนองความต้องการในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และประโยชน์ของประชาชนต่อไป จึงขอเรียนถามว่า รัฐบาลมีนโยบายผ่อนผันมติคณะรัฐมนตรีลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ และวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ การเข้าดำเนินการใช้พื้นที่ในเขตป่าโดยอนุโลม หรือใช้อำนาจทางบริหารสั่งการใด ๆ เพื่อผ่อนผันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน สามารถดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนแก่ประชาชนหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

สมบัติ ยะสินธุ์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

จังหวัดแม่ฮ่องสอน

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๘๐ ร.

ของนายสมบัติ ยะสินธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน
เรื่อง ขอฟ่อนผันมติคณะรัฐมนตรีเข้าดำเนินการแก้ไขปัญหาในการจัดทำโครงการพัฒนาโครงสร้าง
พื้นฐานสาธารณูปโภคเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต การให้บริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานในเขตป่า
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ข้าพเจ้า นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง ขอฟ่อนผัน
มติคณะรัฐมนตรี เข้าดำเนินการแก้ไขปัญหาในการจัดทำโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภค
เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต การให้บริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานในเขตป่าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จังหวัดแม่ฮ่องสอน ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ตามที่ได้รับรายงานจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม และกระทรวงมหาดไทย ดังนี้

คำตอบ

รัฐบาลโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงมหาดไทย ขอเรียน
ดังนี้

๑. กรณีการจัดทำบริการสาธารณสุขอื่นไม่สามารถจัดทำโครงการพัฒนาสิ่งสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน
หรือซ่อมแซมส่วนที่ชำรุดเสียหายสำหรับบริการประชาชนในท้องถิ่นได้ แม้ว่าจะได้รับอนุมัติงบประมาณ
จากสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วก็ตาม เนื่องจากต้องห้ามตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๐๗ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครอง
สัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับมีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ และวันที่
๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ กำหนดแนวทางปฏิบัติ ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่จะดำเนินการ
ใดในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และต้อง
ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ป่าไม้ก่อน จึงจะเข้าดำเนินการได้ หากไม่ได้รับอนุญาตก่อน ให้กรมป่าไม้
พิจารณาดำเนินการตามกฎหมายโดยเคร่งครัด และมีให้ส่วนราชการทุกหน่วยงานจัดสรรงบประมาณ
ให้แก่โครงการที่ดำเนินการในพื้นที่ป่าไม้ที่ยังไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ป่าไม้

๑.๑ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๑๓/๑ ในกรณีที่ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐมีความประสงค์จะใช้พื้นที่
บางแห่งภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์ของรัฐอย่างอื่น ให้อธิบดี
โดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีอำนาจประกาศ
กำหนดบริเวณดังกล่าว เป็นบริเวณที่ทางราชการใช้ประโยชน์ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้
และในบริเวณดังกล่าวมิให้นำมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖ มาบังคับใช้แก่การที่ส่วนราชการหรือหน่วยงาน
ของรัฐนั้นๆ จำเป็นต้องกระทำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานเพื่อใช้ประโยชน์พื้นที่นั้น
โดยวรรคสาม ตามมาตราดังกล่าวระบุว่า การใช้พื้นที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ

และเงื่อนไขที่คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้แล้วตามระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้พื้นที่เป็นสถานที่ปฏิบัติงาน หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑.๒ กรณีการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ เรื่อง การทบทวนการกำหนดประเภทและขนาดโครงการของหน่วยงานของรัฐ ที่ต้องเสนอรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับป่าอนุรักษ์เพิ่มเติม (วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๗) และประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม หากเป็นโครงการที่ไม่เข้าข่ายการดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ ก็ไม่ต้องดำเนินการ ทั้งนี้ รวมถึงกรณีคำขออนุญาตที่ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ และเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ และคำขออนุญาตที่ยื่นขอตามปกติที่ยังไม่ได้ดำเนินการในพื้นที่ด้วย

๑.๓ กรณีที่มีให้ส่วนราชการทุกหน่วยงานจัดสรรงบประมาณให้แก่โครงการที่ดำเนินการในพื้นที่ป่าไม้ที่ยังไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ป่าไม้ เนื่องจากการกระทำดังกล่าวเป็นการปฏิบัติมิชอบ ด้วยกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้

๒. กรณีการกำหนดห้ามตามบทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้ และไม่ดำเนินการอนุญาตให้จัดทำโครงการสร้างสิ่งสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่จำเป็นดังกล่าวข้างต้น ยังขัดกับหลักสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๕๖ ที่บัญญัติว่า รัฐต้องจัดหรือดำเนินการมีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่จำเป็น ต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึงตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒.๑ มาตรา ๕๗ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ บัญญัติว่า รัฐต้อง (๒) อนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา พื้นฟู บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชน และชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วย ตามที่กฎหมายบัญญัติ และมาตรา ๕๘ การดำเนินการใดของรัฐหรือที่รัฐจะอนุญาตให้ผู้ใดดำเนินการ ถ้าการนั้นอาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง รัฐต้องดำเนินการให้มีการศึกษาและประเมินผลกระทบ ต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

และสุขภาพของประชาชนหรือชุมชน และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประชาชน และชุมชนที่เกี่ยวข้องก่อน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการหรืออนุญาตตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยพรรคสาม ตามมาตราดังกล่าวระบุว่า ในการดำเนินการหรืออนุญาตตามวรรคหนึ่ง รัฐต้องระมัดระวัง ให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพน้อยที่สุด และต้องดำเนินการให้มีการเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายแก่ประชาชนหรือชุมชนที่ได้รับผลกระทบ อย่างเป็นธรรมและโดยไม่ชักช้า ซึ่งการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ ต้องพิจารณาถึงผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ ทั้งนี้ กรมป่าไม้ได้ดำเนินการตามภารกิจและอำนาจ หน้าที่ของหน่วยงาน และในกรณีที่หน่วยงานมีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่ที่อยู่ในความดูแลของกรมป่าไม้ สามารถดำเนินการขออนุญาตได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในระเบียบ กฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดิน ในพื้นที่ป่าไม้ มีมติให้กรมป่าไม้รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณา ข้อ ๒.๕ ในพื้นที่เขตอนุรักษ์ ที่มีราษฎรครอบครองอยู่ ราษฎรมักจะร้องขอให้ทางราชการจัดสาธารณูปโภคพื้นฐานหรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้กรมป่าไม้ ควรพิจารณาด้วยความรอบคอบว่าการจัดทำสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในพื้นที่นั้น ๆ สมควรหรือไม่ และจะเป็นการช่วยุ้ให้เกิดการบุกรุก หรือตัดไม้ทำลายป่าเพิ่มขึ้นหรือไม่ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๗ เรื่อง ขออนุมัติในหลักการเกี่ยวกับการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ กรณีส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรของรัฐ เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่กำหนดให้เป็นพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์เพิ่มเติม เพื่อดำเนินการตามโครงการที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ และความมั่นคงแห่งชาติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หรือเป็นการดำเนินการตามโครงการพระราชดำริ และพื้นที่นั้น ไม่ขัดกับหลักเกณฑ์ตามระเบียบ กฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องที่ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้แล้ว ให้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของโครงการตามประเภทต่าง ๆ ตามแนวทางปฏิบัติ ที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด เพื่อประกอบการพิจารณาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ก่อนที่จะอนุมัติให้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์เพื่อการอนุรักษ์

๓. กรณีการพิจารณาคำขออนุญาตที่สามารถพิจารณาและอนุมัติได้ไม่เกิน ๕๐๐ โครงการ ในขณะที่มีโครงการส่งไปขออนุญาตและค้างอยู่มากกว่า ๖๐,๐๐๐ โครงการ โครงการที่ยังไม่ได้รับการพิจารณาที่เป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ และ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นโครงการของรัฐที่ได้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับการอนุญาต และได้ยื่นคำขออนุญาต ตามกำหนดเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ซึ่งยังไม่ได้มีการจัดทำเอกสารประกอบคำขออนุญาตและจัดส่งให้กรมป่าไม้พิจารณา และกรณีหน่วยงานของรัฐ ขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าตามมาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ที่มีจำนวนเนื้อที่โครงการไม่เกิน ๒๐ ไร่ กรมป่าไม้ได้มอบอำนาจให้ผู้อำนวยความสะดวกการทรัพยากรป่าไม้

ท้องถิ่นเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้ใช้พื้นที่ ตามคำสั่งกรมป่าไม้ที่ ๑๓๔๗/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔ เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ - ๑๓ และผู้ทำหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขาทุกสาขา ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมป่าไม้

๔. การพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในพื้นที่ความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ ในกรณีพื้นที่ดำเนินโครงการอยู่ในพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาค่าครองชีพและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มีแนวทางการดำเนินการดังนี้

๔.๑ กลุ่มที่ ๑ ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๓ ๔ และ ๕ ก่อนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ดำเนินโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) เมื่อได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้แล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถพิจารณาอนุญาตให้ดำเนินการพัฒนาสาธารณูปโภค ขั้นพื้นฐานในพื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนได้โดยไม่ต้องขออนุญาตกรมป่าไม้ แต่ให้แจ้งกรมป่าไม้ เพื่อทราบ ตามแนวทางหนังสือกรมป่าไม้ที่ ทส ๑๖๐๒.๕๒/๑๘๗๙๒ - ๑๘๗๙๓ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ขอรื้อหรือการดำเนินการในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้

๔.๒ กลุ่มที่ ๒ ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๓ ๔ และ ๕ หลังมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และต้องปฏิบัติตามคำสั่งคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ ดำเนินโครงการปลูกป่าเศรษฐกิจโดยกรมป่าไม้ ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๓.๓/๖๑๐๓ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๕ เรื่อง การดำเนินงานตามกรอบมาตรการมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เพื่อแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามนโยบายเชิงรุกของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เรียงอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งแนวทางการดำเนินการ โดยกรมป่าไม้ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ยื่นคำขออนุญาตตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เพื่อดำเนินโครงการปลูกป่าเศรษฐกิจโดยกรมป่าไม้ (สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องถิ่น) จะรับรองรายชื่อและผังแปลงที่ดินที่สำรวจไว้แล้วแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นขออนุญาต และกรณีการพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชน ให้ดำเนินการได้ในกรอบพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตโดยไม่ต้องขออนุญาตกรมป่าไม้ แต่ให้ผู้รับอนุญาต แจ้งกรมป่าไม้เพื่อทราบพร้อมแผนผังโครงการที่เปลี่ยนแปลงไป

๔.๓ กลุ่มที่ ๓ ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๑ และ ๒ ก่อนและหลังมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และต้องปฏิบัติตามคำสั่งคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ กรมป่าไม้ได้ดำเนินโครงการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรที่ดิน และป่าไม้ในระดับพื้นที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้เข้าดำเนินการเพื่อควบคุม ดูแล รักษาหรือบำรุงป่าสงวนแห่งชาติ ตามความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติ

ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ตามแนวทางหนังสือกรมป่าไม้ ส่วนที่ ๓๓ ที่ ทส ๑๖๐๓.๓/๒๘๓ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๖ ในพื้นที่โครงการสามารถจัดให้มีระบบสาธารณสุขปศุสัตว์โครงการพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นกับชุมชนได้ กรณีหน่วยงานที่มีภารกิจในการสนับสนุนระบบสาธารณสุขปศุสัตว์ในพื้นที่ได้ประสานงานกับสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน เพื่อดำเนินการ

นอกจากนี้ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินการรับคำขออนุญาต และตรวจสอบเอกสารของการยื่นขออนุญาตใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่า ผ่อนผันตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ และเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ กรณีส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐเข้าไปดำเนินการในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาตแยกพื้นที่ป่าไม้มีรายละเอียดดังนี้

๑. พื้นที่ป่าตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

๑.๑ จำนวนคำขอต้งหมด จำนวน ๒๖๘ คำขอ

๑.๑.๑ มีความเห็นพิจารณาอนุญาตแล้ว จำนวน ๒๔๒ คำขอ

๑.๑.๒ ออกใบอนุญาต ณ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน

จำนวน ๑๘๒ คำขอ

๑.๑.๓ ดำเนินการส่งให้กรมป่าไม้พิจารณาอนุญาต จำนวน ๖๔ คำขอ เนื่องจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่นๆ มีพื้นที่ขออนุญาตเกิน ๒๐ ไร่ และมีพื้นที่เกิน ๑๕ ไร่ สำหรับสร้างศาสนสถาน ซึ่งไม่อยู่ในอำนาจของผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน ที่จะพิจารณาอนุญาตได้ และพื้นที่ขออนุญาตอยู่ในเขตป่าไม้ถาวร ตามมติคณะรัฐมนตรี เห็นควรรักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ

๑.๒ ไม่สามารถอนุญาตได้ จำนวน ๒๖ คำขอ เนื่องจากอยู่ในพื้นที่เขตป่าชุมชน ป่าสงวนแห่งชาติ เขตอุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

๒. พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ จำนวนคำขอ รวมทั้งหมด ๖,๓๕๐ คำขอ แยกเป็น

๒.๑ คำขอผ่อนผันตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ จำนวน ๔,๙๓๗ คำขอ

๒.๒ คำขอผ่อนผันตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๔๑๓ คำขอ

ทั้งนี้ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินการออกตรวจสอบสภาพป่าร่วมกับหน่วยงานที่ขออนุญาต ทั้ง ๗ อำเภอ เสร็จสิ้นแล้ว จำนวน ๔,๕๑๖ คำขอ และอยู่ระหว่างการดำเนินการตรวจสอบสภาพป่าได้ จำนวน ๑,๘๓๔ คำขอ เนื่องจากมีปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการปฏิบัติงาน เช่น

- จำนวนเจ้าหน้าที่ในการออกตรวจสอบสภาพป่ามีจำนวนจำกัด

- ภารกิจและงานประจำของหน่วยงานตรวจสอบสภาพป่าที่ต้องดำเนินการตามภารกิจหลักตามปกติทุกวัน ซึ่งทับซ้อนกับภารกิจในการออกตรวจสอบสภาพป่า

- ยานพาหนะในการออกตรวจสอบสภาพป่ามีจำกัด

- พื้นที่ในการออกตรวจสอบสภาพป่า บางพื้นที่/บางหน่วยงาน อยู่ห่างไกลจากที่ตั้งของหน่วยงานตรวจสอบสภาพป่า ทำให้ในการตรวจสอบสภาพป่าในแต่ละวันได้ไม่กี่แห่ง

- จำนวนคำขอที่มีจำนวนมาก ในบางหน่วยงานของผู้ขออนุญาต

- บางหน่วยงานยังจัดส่งเอกสารไม่ครบถ้วน (ทั้งนี้ทางสำนักจัดการฯ ที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน ได้ดำเนินการติดต่อประสานหน่วยงานต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว)

- งบประมาณที่จำเป็นในการออกตรวจสอบสภาพป่า อาทิ ค่าใช้จ่ายประจำวัน, น้ำมันเชื้อเพลิงฯ เป็นต้น

- ค่าใช้จ่ายในการจัดทำเอกสารการตรวจสอบสภาพป่า เช่น ค่าใช้จ่ายในการจัดทำและถ่ายเอกสารประกอบคำขอฯ

โดยที่ ณ ปัจจุบันนี้สำนักจัดการทรัพยากรที่ ๑ สาขาแม่ฮ่องสอน ได้ส่งคำขออนุญาตพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องนำเรียนกรมป่าไม้เพื่อพิจารณาแล้ว จำนวน ๒๒๑ คำขอ และกำลังเร่งรัดดำเนินการอย่างต่อเนื่อง